ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ : ଗଠନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ, ଭାରତ ଓ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ

(United Nations : Structure and Functions, India and the United Nations)

୧୯୪୫ ମସିହାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଲା । ଏହି ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ବିଭୀଷିକା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଆତଙ୍କ ଖେଳାଇ ଦେଇଥିଲା । ପରମାଣୁ ବୋମା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଏହି ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ମୃତାହତଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଓ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ କଳ୍ପନାର ବାହାରେ ଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧପରେ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବାସୀ ଏହା ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେପରି ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଆଉ ନ ହେଉ ଓ ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି ଓ ମୈତ୍ରୀ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଉ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟୀ ଓ ବିଜିତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ପୃଥିବୀରେ ସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ବିଶେଷ କରି **'ମିତ୍ର-ଶକ୍ତି'**ର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିବା **ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର** ଆମେରିକା, ବ୍ରିଟେନ୍ ଓ ସୋଭିଏତ୍ ରୁଷ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରତ୍ରୟ ସ୍ଥାୟୀ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ସଂଗଠନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କଲେ ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଗଠନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ :

ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ **ମିତ୍ର-ଶକ୍ତିର** ରାଷ୍ଟ୍ରମୁଖ୍ୟମାନେ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ରଣ କୌଶଳ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ବହୁବାର ବୈଠକରେ ମିଳିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ସଂଗଠନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ।

ଏ ଦିଗରେ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା **"ଆଟ୍‌ଲାଣ୍ଟିକ୍ ସନନ୍ଦ"** (Atlantic Charter) । ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ୧୯୪୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୪ ତାରିଖ ଦିନ ଉତ୍ତର ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ମହାସାଗରରେ ଥିବା ଏକ ଯୁଦ୍ଧ ଜାହାଜରେ ତଦାନୀନ୍ତନ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫ୍ରାଙ୍କ୍‌ଲିନ୍ ରୁଜ୍‌ଭେଲ୍‌ଟ ଓ ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଉଇନ୍‌ଷ୍ଟନ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିଲ ମିଳିତହୋଇ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଠ ଦଫା ସମ୍ବଳିତ **"ଆଟ୍‌ଲାଣ୍ଟିକ୍ ସନନ୍ଦ"** ଜାରିକଲେ । ଏହି ସନନ୍ଦରେ ବାକ୍‌ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଧର୍ମଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା, ଅବାଧ ଜଳଯାତ୍ରା, ନିରାପତ୍ତା ଓ ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶାନ୍ତି ଓ ସହଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ପର୍କରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ ସମ୍ମିଳନୀ ଥିଲା ଏହି ବିଶ୍ୱ ସଂଗଠନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ । ୧୯୪୫ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୨୫ ତାରିଖ ଠାରୁ ଜୁନ୍ ୨୬ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ୫୧ ଗୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ **ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର** ଆମେରିକାର **ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ** ସହରରେ ଏକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମିଳିତ ହୋଇ **'ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ'** ଗଠନ ନିମନ୍ତେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ **'ସନନ୍ଦ'** (Charter) ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ, ଯାହାକି **ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସନନ୍ଦ** (United Nations Charter) ନାମରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ସୁପରିଚିତ । ସର୍ବଶେଷରେ ସେହି ବର୍ଷ ଜୁନମାସ ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସନନ୍ଦରେ ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଉପସ୍ଥିତଥିବା ୫୧ଟି ରାଷ୍ଟ୍ରର ୧୯୨ ଜଣ

ସମଗ୍ର ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ League of Nations କୁ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ଓ United Nations କୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପରିଭାଷା ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ୱାକ୍ଷର ପ୍ରଦାନକରି ଏହି ସନନ୍ଦକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଫଳରେ **୧୯୪୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨୪ ତାରିଖଦିନ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଜନ୍ମନେଲା** । ଏହି ଦିନଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ **"ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦିବସ"** (United Nations Day) ରୂପେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ **ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ନିୟୁୟର୍କ** ସହରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଏ ଅବଧି ୨୦୧୧ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା, ପୃଥିବୀର ୧୯୩ଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।

'ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ'ର ସନନ୍ଦ ସର୍ବମୋଟ ୧୦,୦୦୦ **ଶବ୍ଦ ସମ୍ବଳିତ** । ଏହି ସନନ୍ଦରେ ରହିଛି **୧୧୧ଟି ଧାରା, ଓ ଏହା ୧୯ ଗୋଟି ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଭକ୍ତ । ଏହି ସନନ୍ଦ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଭାଷା,** ଯଥା – **ଫରାସୀ, ଋଷୀୟ, ଚୀନ, ଇଂରାଜୀ ଓ ସ୍ପେନୀୟ** ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନିଜର **ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପତାକା** ଅଛି ।

(ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପତାକା)

> ***ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?***
>
> ***ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ୧୯୪୬ ମସିହା ଜୁନମାସ ୧୦ ତାରିଖଦିନ ଲଣ୍ଡନ ସହରରେ ବସିଥିଲା ।***

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ସନନ୍ଦର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟର ପ୍ରଥମ ଧାରାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅଟେ ।

୧. ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି ଓ ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

୨. ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସହିତ ସହଯୋଗ ଓ ସୁସମ୍ପର୍କ ବଜାୟ ରଖିବା ।

୩. ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ଅର୍ଥନୈତିକ, ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ତଥା ମାନବିକ ସମ୍ପର୍କ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।

୪. ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ନିରକ୍ଷରତା ଓ ବ୍ୟାଧି ଦୂରୀକରଣ ସହିତ ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶ ଦିଗରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

୫. ଜାତି, ଲିଙ୍ଗ, ଭାଷା ଓ ଧର୍ମ ନିର୍ବିଶେଷରେ ମାନବାଧିକାର ଓ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସହିତ ଏହାର ସୁରକ୍ଷା ଦିଗରେ ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟପଦ :

ସନନ୍ଦର ତୃତୀୟ ଧାରା ଅନୁସାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ମୁଖ୍ୟତଃ **ଦୁଇଟି** ଶ୍ରେଣୀର; ଯଥା:– (କ) ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦାନକରି ସନନ୍ଦରେ ପ୍ରଥମେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ୫୧ ଗୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଲେ **'ମୂଳ ସଦସ୍ୟ'** (ORIGINAL MEMBERS); (ଖ) ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟପଦ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଅନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ।

ନୂତନ ସଦସ୍ୟପଦ ଗ୍ରହଣ :

ସନନ୍ଦର ଚତୁର୍ଥ ଧାରା ଅନୁସାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟପଦ ସମସ୍ତ ଶାନ୍ତିପ୍ରେମୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଯେଉଁ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ସନନ୍ଦର ସମସ୍ତ ନୀତି ନିୟମକୁ ମାନି ଚଳିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ।

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ, ସନନ୍ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମାନିଚଳିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ **'ସାଧାରଣ ସଭା'** (General Assembly) ର ଅନୁମତି ମିଳିବା ପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନୂତନ ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ସଦସ୍ୟପଦରୁ ବହିଷ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା :

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ସନନ୍ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବାରମ୍ବାର ଭଙ୍ଗ କରୁଥିବା ଯେ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ 'ସାଧାରଣସଭା', ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟପଦରୁ ବହିଷ୍କାର କରିଥାଆନ୍ତି ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଛଅଗୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଓ ଛଅଗୋଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି :

(କ) ମୁଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗ :

(୧) **ସାଧାରଣ ସଭା** (General Assembly)

(୨) **ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ** (Security Council)

(୩) **ନ୍ୟାସ ପରିଷଦ** (Trusteeship Council)

(୪) **ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ପରିଷଦ** (Economic and Social Council)

(୫) **ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ** (International Court of Justice)

(୬) **ସଚିବାଳୟ** (Secretariat)

(ଖ) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥା (Specialised Agencies) :

(୧) ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ପାଇଁ **ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ** [International Labour Organisation (ILO)]

(୨) କୃଷିର ବିକାଶ ପାଇଁ **ଖାଦ୍ୟ ଓ କୃଷି ସଂଗଠନ** (Food and Agriculture Organisation) (F.A.O)

(୩) ବାଣିଜ୍ୟ-ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ **ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବ୍ୟାପାର ସଂଗଠନ** (UNCTAD)

(୪) ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ପାଇଁ **ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ** (UNESCO)

(୫) ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ **ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ଜରୁରିକାଳୀନ ପାଣ୍ଠି** (UNICEF)

(୬) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ **ବିଶ୍ୱସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ** (World Health Organisation) (WHO)

ସାଧାରଣ ସଭା (General Assembly) :

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଛଅ ଗୋଟି ଅଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ **ସାଧାରଣ ସଭା** ଅନ୍ୟତମ । ସାଧାରଣସଭାକୁ **'ପୃଥିବୀର ପଞ୍ଚାୟତ'** (Town Meeting of the World) ର ଆଖ୍ୟା ମିଳିଛି; କାରଣ ଏହି ସଭାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ-ରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଆଲୋଚନା ଓ ବିତର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିଥାଆନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ-ରାଷ୍ଟ୍ରଏହି ସାଧାରଣ ସଭାକୁ **ପାଞ୍ଚଜଣ** ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତିନିଧି ପଠାଇଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତି ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ **'ଭୋଟ'** ଦେବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପରିସରଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଏହି ସଭାରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣ ସଭା ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ଥର ବୈଠକରେ ମିଳିତ ହୁଏ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ, ଜରୁରି ଅଧିବେଶନ ମଧ୍ୟ ଡକାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ସାଧାରଣ ସଭାର ସଭାପତି (ଅଧ୍ୟକ୍ଷ) ଗୋପନୀୟ ମତଦାନ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସାଧାରଣସଭାର ସଦସ୍ୟ-ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ସଭାପତିଙ୍କୁ ବାଦଦେଲେ ଅନ୍ୟ ୧୬ ଜଣ ନିର୍ବାଚିତ ଉପସଭାପତି (ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ) ବିଶ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ।

ଜରୁରି ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଲେ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ସଭା ଜରୁରି ବୈଠକରେ ମିଳିତ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣ ସଭାର **ସାତଗୋଟି କମିଟି** ଅଛି । ସେହି କମିଟିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା : (୧) **ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା କମିଟି**, (୨) **ଅର୍ଥନୈତିକ କମିଟି**, (୩) **ସାମାଜିକ ସଂସ୍ଥା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ କମିଟି**, (୪) **ନ୍ୟାସ କମିଟି**, (୫) **ପ୍ରଶାସନିକ ଓ ବଜେଟ୍ କମିଟି**, (୬) **ଆଇନଗତ କମିଟି**, (୭) **ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର-ରାଜନୈତିକ କମିଟି** ।

ସାଧାରଣସଭାରେ କିପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ ?

(କ) ସମସ୍ତ ସରଳ ଓ ସହଜ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସାଧାରଣସଭାର ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କର **ସାଧାରଣ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ** (୫୦% + ୧) ମତ ବା ସମର୍ଥନ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ ।

(ଖ) ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜରୁରି ବା ଗୁରୁତର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କର **ଦୁଇ–ତୃତୀୟାଂଶ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ** ସମର୍ଥନରେ ନିଆଯାଏ । ତେବେ, ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲେ, ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କେବଳ **'ଭୋଟ ଦାନ'** ବା **'ମତଦାନ'** ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଯାଏ ।

ସାଧାରଣସଭାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାରର, ଯଥା :

(କ) ଆଲୋଚନା ବା ବିତର୍କମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ।

(ଖ) ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ ।

(ଗ) ଅର୍ଥ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ ।

(ଘ) ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ ।

(ଙ) ସନନ୍ଦ ସଂଶୋଧନ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ ।

ପ୍ରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା :

(କ) **ଆଲୋଚନା ବା ବିତର୍କମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ** – ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ପରିସରଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଉପରେ ବିତର୍କ ବା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ଅତୀତରେ ଗ୍ରୀସ୍, ପାଲେଷ୍ଟାଇନ, କୋରିଆ, ହଙ୍ଗେରୀ, ଭାରତ-ପାକିସ୍ତାନ ବିବାଦ, ସୁଏଜ୍ କେନାଲ ସଂକଟ, ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ, ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୈଷମ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି ।

(ଖ) **ନ୍ୟାସ ପରିଷଦର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସାଧାରଣସଭା** ତଦାରଖ କରେ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଚାକିରି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମ୍ପର୍କିତ ନିୟମାବଳୀ ସାଧାରଣସଭାରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥାଏ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ବିଭିନ୍ନ **ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥା**, ଯଥା, ବିଶ୍ୱସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ ଓ ଖାଦ୍ୟ ଓ କୃଷି ସଂଗଠନ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମୁଦ୍ରା ସଂସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରେ ସାଧାରଣ ସଭା ।

(ଗ) **ଅର୍ଥ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ :** ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଆୟବ୍ୟୟର ଅଟକଳ (ବଜେଟ୍) ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥାଏ ।

(ଘ) **ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ :**

ସାଧାରଣ ସଭାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର **୧୦** ଜଣ ଅସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ପରିଷଦର ୧୮ ଜଣ ସଦସ୍ୟ, ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତି ବୃନ୍ଦ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ସାଧାରଣ ସଭାର ଅନୁମୋଦନ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର **ମହାସଚିବ** ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ।

(ଙ) **ସନନ୍ଦ ସଂଶୋଧନ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ :**

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସନନ୍ଦର ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସାଧାରଣ ସଭାର ଦୁଇ–ତୃତୀୟାଂଶ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମର୍ଥନ ଓ ନିରାପତ୍ତା

ପରିଷଦର ସମସ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ (Ratification) ସହିତ ଗୃହୀତ ହେବାପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ।

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ :

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ହେଉଛି ସଂଯୁକ୍ତ **ରାଷ୍ଟ୍ର**ସଂଘର କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା ଅଙ୍ଗ । ସନନ୍ଦର ଧାରା ୨୩ **ଅନୁସାରେ** ୧୯୬୬ ଜାନୁୟାରୀ ୧ ତାରିଖଠାରୁ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦରେ ସର୍ବମୋଟ ପନ୍ଦର ଗୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ସଦସ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ **ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ସ୍ଥାୟୀ** (Permanent) ସଦସ୍ୟ ଓ **ଦଶ ଗୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ଅସ୍ଥାୟୀ** (Non-Permanent) ସଦସ୍ୟ । **ପାଞ୍ଚଗୋଟି ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ** ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଲେ – **ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା, ଇଂଲାଣ୍ଡ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ରୁଷିଆ ଓ ଚୀନ୍ । 'ଏମାନେ ବୃହତ୍, ଶକ୍ତି'** (Big Powers) ନାମରେ ପରିଚିତ । ଅନ୍ୟ ଦଶ ଗୋଟି **ଅସ୍ଥାୟୀ** ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତି ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ଆପାତତଃ ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ **ଅଞ୍ଚଳ**କୁ ସମାନ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ମିଳିବା ପାଇଁ ଏପରି ଦ୍ୱି-ବାର୍ଷିକ ନିର୍ବାଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ଭାରତ ଦୁଇ ବର୍ଷ **ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ** ସଦସ୍ୟ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ **ଭାରତ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାୟୀ** ସଦସ୍ୟ ପଦ ପାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା **କରୁଅଛି** । ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଜଣେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର **ଅଧ୍ୟକ୍ଷ** ପଦବୀ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ନାମର ପ୍ରଥମ **ଅକ୍ଷର** ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ମାସରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ମିଳିଥାଏ । ତେଣୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦବୀ ଘୂର୍ଣ୍ଣାୟମାନ (Rotational) ।

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦରେ ଭୋଟ୍ ବା ମତଦାନ ପ୍ରଣାଳୀ :

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦରେ ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି 'ଭୋଟ୍' ବା 'ମତ'ଦାନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିଆଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଭୋଟ ରହିଛି । ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା – **ନିୟମ ବା ପଦ୍ଧତି** ସମ୍ପର୍କିତ (Procedural Matters) ଓ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା, **ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କିତ** (Substantial Matters)।

ଭିଟୋ (veto) ବ୍ୟବସ୍ଥା କ'ଣ ?

ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ଆସେ, ସେତେବେଳେ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମେତ ନଅ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମର୍ଥନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି କେହି ଜଣେ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସପକ୍ଷରେ ଭୋଟ ନ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ **'ଭିଟୋ'** ପ୍ରୟୋଗ ହେଲା ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ଏହା ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଏକ **ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁବିଧା** (Privilege) । କୌଣସି ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ ଭୋଟଦାନ ସମୟରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିଲେ, ତାହା 'ଭିଟୋ' (Veto) ବୋଲି ଗଣାଯାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ 'ଭିଟୋ' କ୍ଷମତା କେବଳ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଜାହିର କରାଯାଏ । ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ, ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣଯାକ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ **'ସହମତି'**ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ପ୍ରଥମ ଦାୟିତ୍ୱ । ଦେଶଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲେ ବା ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବାର ଆଶଙ୍କା ଥିଲେ,ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି ବିହିତ ଉଦ୍ୟମ କରିଥାଏ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଗୃହୀତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ବୈଠକରେ ସମସ୍ତ ପନ୍ଦର ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି । ନିରାପତ୍ତା ପରକ୍ଷଦର ଛଅଟି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି, ଯଥା –

(କ) **ଆଲୋଚନାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ।**

(ଖ) **ନିଷ୍ପତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ।**

(ଗ) **ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ ।**

(ଘ) **ବିବାଦର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟ ।**

ମୁଖ୍ୟତଃ, କୌଣସି ବିବାଦ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ-ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପୁଜିଲେ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଏ ଓ ବିବାଦର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ଦିଗରେ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଏ ।

ନ୍ୟାସ ପରିଷଦ (Trusteeship Council)

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅନୁନ୍ନତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରର ପରିସୀମା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱ **'ନ୍ୟାସ ପରିଷଦ'** ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ । ଏହି ପରିଷଦରେ ଥିବା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ପାଞ୍ଚ ଜଣ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ପ୍ରତି ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ନ୍ୟାସ ପରିଷଦର ବୈଠକ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଦୁଇ ଥର ବସେ ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ପରିଷଦ :
(Economic and Social Council)

ଏହି ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୫୪ । ଏହି ସଦସ୍ୟମାନେ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ବିଶ୍ୱର ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଏହି ପରିଷଦ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥାଏ ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ :
(International Court of Justice)

ଏହା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟିକ ସଂସ୍ଥା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପନ୍ଦର ଜଣ ବିଚାରପତି ଅଛନ୍ତି । ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ସୁପାରିସ କ୍ରମେ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ଏହି ବିଚାରପତିମାନେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ବିଚାରପତିମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ନଅ ବର୍ଷ । ପ୍ରତି ତିନିବର୍ଷରେ ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ବିଚାରପତି ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ବିଚାରପତି ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ବିଚାରପତିମାନେ ପୁନଃ ନିର୍ବାଚିତ ହେବାରେ କୌଣସି ବାଧାନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ **'ଦି ହେଗ୍'** (The Hague) ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଚାରପତି ବାର୍ଷିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଦରମା ଓ ଭତ୍ତା ଆମେରିକୀୟ ଡଲାରରେ ପାଆନ୍ତି । ଏହା 'କର' (ଟିକସ) ମୁକ୍ତ ଅଟେ । ବିଚାରପତିମାନେ ଅବସର ପରେ **'ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା'** (ପେନ୍‌ସନ୍) ପାଇଥା'ନ୍ତି । ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦରମା ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୁଏ । ନଅ ଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ନେଇ **'କୋରମ୍'** ଗଠିତ ହୁଏ । ବିଚାରପତିମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ **ଅଧ୍ୟକ୍ଷ** (President) ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ **ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ** (Vice-President) ଭାବରେ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ କରନ୍ତି ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ମତରେ ନିଆଯାଏ । ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ ସପକ୍ଷ ଓ ବିପକ୍ଷ ମତ ସମାନ ହେଲେ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିଜର **ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଭୋଟ** (Casting Vote) ଜରିଆରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଓ ବିବାଦ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି (ରାୟ)କୁ ଯଦି କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅରାଜି ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଦୁଇ ପ୍ରକାରର : ଯଥା – (କ) **ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ** (Voluntary), (ଖ) **ଇଚ୍ଛାଧୀନ** (Optional) । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଦ୍ୟାବଧି ବହୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର **ଉପଦେଶମୂଳକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର** ରହିଛି । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଜରିଆରେ ସାଧାରଣ ସଭା, ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ତଥା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ **ପରାମର୍ଶ** ଦେଇଥାନ୍ତି । ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଉପୁଜିଲେ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ବିବାଦ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର **ସମ୍ମତି** କ୍ରମେ ସେହି ବିବାଦର ସମାଧାନ କରେ । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଚୁକ୍ତି ଖିଲାପ ହେଲେ ବା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆଇନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଲେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର **ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବିଚାର କ୍ଷମତା** ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାଏ ।

ସଚିବାଳୟ (Secretariat) :

ସଚିବାଳୟ (Secretariat) ହେଉଛି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ଅଙ୍ଗ । ଏହି ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏବେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ୪୪ ହଜାର କର୍ମଚାରୀ । ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ସଚିବାଳୟର **ମହାସଚିବ** (General Secretary) ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସଚିବାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଯୋଜିତ ହୁଏ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସହଯୋଗୀ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସଚିବାଳୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଏ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଆୟ-ବ୍ୟୟର ଅଟକଳ (ବଜେଟ୍) ସଚିବାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର **ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ** ସଚିବାଳୟର **ମହାସଚିବଙ୍କ** ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ସମସ୍ତ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଚୁକ୍ତି ବା ସନ୍ଧିପତ୍ର ବା ଘୋଷଣାନାମା ସଚିବାଳୟରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥାଏ ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ ଥିବା ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଦେୟ ସଚିବାଳୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

ମହାସଚିବ (Secretary General) :

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଚିବାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି **ମହାସଚିବ** । ସଚିବାଳୟ ହେଉଛି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରଶାସନିକ ଅଙ୍ଗ । ଜାତିସଂଘର ସବୁ ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାର ଦାୟିତ୍ୱ ମହାସଚିବଙ୍କର ।

ମହାସଚିବ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉପ-ମହାସଚିବମାନେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ମହାସଚିବଙ୍କର ପାଞ୍ଚବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଥରେ ପୂରଣ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଆଉ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପୁନଃ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବେ ।

ମହାସଚିବଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା :

ସାଧାରଣ ସଭା ଓ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମହାସଚିବ ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ସେ ଜଣେ ବିଚକ୍ଷଣ ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତିଜ୍ଞ ଓ ସୁପ୍ରଶାସକ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ :

ମହାସଚିବଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ **ପାଞ୍ଚଗୋଟି**, ଯଥା –

(କ) **ପ୍ରଶାସନିକ**

(ଖ) **ଆର୍ଥିକ**

(ଗ) **ରାଜନୈତିକ**

(ଘ) **ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ**

(ଙ) **ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ସମ୍ପର୍କିତ**

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର କେତେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥା (UN's Specialised Agencies) :

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ **ଛଅଗୋଟି ସହଯୋଗୀ ସଂସ୍ଥା** ରହିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

(କ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ (UNESCO):

ଏକ ଉପାଦେୟ ସଂସ୍ଥା, ଯାହାର ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରସାର ତଥା ବିନିମୟ ଦିଗରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅବଦାନ ରହିଛି । ନିରକ୍ଷରତା ଦୂରୀକରଣ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତମାନର ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ, ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସାଂସ୍କୃତିକ ସହଯୋଗ ସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଦାୟିତ୍ୱ ଏହି ସଂଗଠନ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ।

(ଖ) ବିଶ୍ୱସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ (WHO) :

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗର ନିରାକରଣ ଲାଗି ସର୍ବଦା ଏହି ସଂସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟରତ । ଶିଶୁ ଓ ମା' ମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ମାନବୃଦ୍ଧି ଲାଗି ସେମାନଙ୍କୁ ଔଷଧ ଓ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ଲାଗି ସେମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଇବା ଏହି ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

(ଗ) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ (I.L.O) :

ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏହି ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଅଛି ।

(ଘ) ଖାଦ୍ୟ ଓ କୃଷି ସଂଗଠନ (FAO) :

ଏହା ୧୯୪୫ ମସିହାରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ବିଶ୍ୱରେ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଓ କୃଷି ଉନ୍ନୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ଜୀବନଧାରଣର ମାନବୃଦ୍ଧି ଏହି ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହି ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ହୋଇ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଗବେଷଣାରେ ନିୟୋଜିତ ହେବା ସହିତ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନୂତନ ଓ ଉନ୍ନତ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଉଛନ୍ତି ।

(ଙ) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ଜରୁରିକାଳୀନ ପାଣ୍ଠି (UNICEF) :

ୟୁନିସେଫ୍ ସଂସ୍ଥା ୧୯୪୬ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୧୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ନିୟୁୟର୍କ ସହରରେ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅବସ୍ଥିତ । ବିକାଶ ଉନ୍ମୁଖୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଶିଶୁ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଏହି ସଂସ୍ଥା ମାନବ ହିତୈଷୀ ଓ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ (World Bank) :

ଯୁଦ୍ଧୋତ୍ତର ପୃଥିବୀର ଅର୍ଥନୈତିକ ପୁନଃନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ **ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର** ଓ୍ୱାସିଂଟନ ନଗରୀରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପୃଥିବୀର ସବୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏହାର ସଦସ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । **ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ** ତଥା **ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅର୍ଥ ସଂସ୍ଥା** (I.M.F) ର ସହାୟତା ଓ ସହଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ବହୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ଘଟି ପାରିଛି । ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଋଣ ମଞ୍ଜୁର କରେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ନିରକ୍ଷରତା ଦୂରୀକରଣ ସହିତ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ଓ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପ୍ରଶସ୍ତୀକରଣ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଅଛି ।

ଭାରତ ଓ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ

(India and the United Nations)

ଭାରତର ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଅତି ଘନିଷ୍ଠ । ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘକୁ ସର୍ବଦା ଭାରତ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇଛି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ଦିଗରେ ଭାରତ ସର୍ବଦା ଏହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଆସୁଛି । ଭାରତର ନିରପେକ୍ଷ ବୈଦେଶିକ ନୀତି ଉପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦୃଢ଼ ଆସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିଛି । ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ-ରାଷ୍ଟ୍ରଭାବେ ଭାରତ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି । ବର୍ଣ୍ଣବୈଷମ୍ୟ

ଦୂରୀକରଣ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହିଳା ସଶକ୍ତୀକରଣ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର **ସ୍ପଷ୍ଟ** ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସର୍ବଦା ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଅଛି । ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ ଏବଂ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ଜରୁରିକାଳୀନ ପାଣ୍ଠିରୁ ଭାରତ ବହୁତ ସହାୟତା ପାଇଛି ।

ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆତଙ୍କବାଦ ବିରୋଧରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ ଓ ପରମାଣୁ ଶକ୍ତିର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ମହତ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ଦିଗରେ ଭାରତର ମନୋଭାବକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସର୍ବଦା ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସହିତ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇଛି । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ, ପୃଥିବୀର 'ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ' (Climate change), ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମ ଇତ୍ୟାଦି ଜନମଙ୍ଗଳକାରକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ଅଧିକ ସମର୍ଥନ ଦେଇଛି ଭାରତ । ଭାରତକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା ବିବେକାନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଜାଣି ସାରିଲେଣି । ସୁତରାଂ ଭାରତକୁ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଏକ ସ୍ଥାୟୀ-ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଏସୀୟ ଓ ଆଫ୍ରିକୀୟ ସଦସ୍ୟ-ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଭାରତର ଦାବିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ ଜଣାଉଛନ୍ତି ।

ଭାରତକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଅକୁଣ୍ଠ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ନିଃସର୍ତ୍ତ ସହଯୋଗ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ମଧ୍ୟରେ ଉପୁଜୁଥିବା ସାମୟିକ ବିବାଦ ପ୍ରତି ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସର୍ବଦା ସଚେତନ ରହିଛି ଓ ଏହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସହଯୋଗର ହାତ ସର୍ବଦା ବଢ଼ାଇଛି ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ସେନା ବାହିନୀ (UNPKF) ରେ ଭାରତର ସୈନ୍ୟମାନେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ଭାରତ ସାକାର କରିପାରିଛି । ଅତୀତରେ କୋରିଆ, ଇଜିପ୍ଟ ଓ କଙ୍ଗୋଠାରେ ଭାରତୀୟ ସୈନିକମାନେ **ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ସେନାବାହିନୀ** (UNPKF) ର ଅଂଶ ରୂପେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇ ସେଠାରେ ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲେ ଓ ପ୍ରଶଂସାଭାଜନ ହୋଇଥିଲେ ।

ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟ ପଦ ପାଇଁ ଭାରତର ଦାବି ଯେ ଅସ୍ତି-ସୂଚକ ଓ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଏହା ଫଳପ୍ରଦ ହେବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଫଳତା ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ଭବିଷ୍ୟତ ସହିତ ଭାରତର ସମ୍ପର୍କ ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ ଘନିଷ୍ଠ ଓ ନିକଟତର ହୋଇପାରିବ-ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ଚାହାନ୍ତି ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ :

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟହେଲା ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତି ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା । ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ବିଭୀଷିକାରୁ ପୃଥିବୀକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ପାଇଁ **ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ** ନିଜର ଉଦ୍ୟମ ସର୍ବଦା ଜାରି ରଖିଛି ।

୧୯୮୮ ମସିହାରେ ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଦିଗରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ନିଜର ସଫଳତା ପାଇଁ **ନୋବେଲ୍ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍କାରରେ** ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଅଛି । ବିଶେଷକରି **ମାନବାଧିକାର** (Human Rights) ର ସୁରକ୍ଷା ଦିଗରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ମାନବାଧିକାର ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଭୂମିକା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଫଳରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କର ଆସ୍ଥା ଭାଜନ ହୋଇପାରିଛି । ସେଥିପାଇଁ **ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ 'ବିଶ୍ୱ ମାନବାଧିକାର ଦିବସ' (Universal Human Rights Day)** ବିଶ୍ୱର ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି ।

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ବିଭିନ୍ନ ବିବାଦୀୟ ସ୍ଥାନକୁ **'ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ସେନାବାହିନୀ' (UN Peace Keeping**

Force) ପ୍ରେରଣ କରି ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ବହୁ ସଫଳତା ପାଇଛି ।

ବହୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟା, ଯଥା – ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ବର୍ଣ୍ଣବୈଷମ୍ୟ ନୀତି, ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍ ସମସ୍ୟା, କୋରିଆ ସମସ୍ୟା, ଇରାକ୍-ଇରାନ୍ ଯୁଦ୍ଧ, ଆଫଗାନିସ୍ଥାନ ସମସ୍ୟା, ଭିଏତନାମ ଯୁଦ୍ଧ ସମସ୍ୟା, ନାମ୍ବିୟାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି, କାଶ୍ମୀର ସମସ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ବିବାଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସଫଳ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ ଏହାର ଭୂମିକା ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ବିଶ୍ୱରେ **ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ (Disarmament)** ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ତରଫରୁ ବିଶେଷ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ସହିତ **'ନିରସ୍ତ୍ରୀକରଣ କମିଶନ'** ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ପରମାଣୁ ଶକ୍ତିର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଉଦ୍ୟମ ସର୍ବଦା ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମହାଶୟଙ୍କ ପାଇଁ କାମ:-

୧) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ଛାତ୍ରୀ ଓ ଛାତ୍ରଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

୨) ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨୪ ତାରିଖ ଦିନ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସରେ ସେ ଛାତ୍ରୀ ଓ ଛାତ୍ରଙ୍କ ସହିତ ଏହାର ଗଠନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୬୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଗଠନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

(ଖ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମୁଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।

(ଗ) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ ।

୨. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୨୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସନନ୍ଦ ବିଷୟରେ ତୁମେ ଯାହା ଜାଣିଛ ଲେଖ ।

(ଖ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ସଂଘର ଛଅ ଗୋଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥାର ନାମ ଲେଖ ।

(ଗ) ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଗଠନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଆଲୋଚନା କର ।

(ଘ) 'ଆଟ୍‌ଲାଣ୍ଟିକ୍ ସନନ୍ଦ'ର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ।

(ଙ) 'ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ ସମ୍ମିଳନୀ' ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ ।

(ଚ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଭାରତର ଭୂମିକା ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।

୩. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।

(କ) 'ମାନବାଧିକାର ଦିବସ' କେଉଁ ଦିନ ପାଳନ କରାଯାଏ ?

(ଖ) ନ୍ୟାସ ପରିଷଦର ଗଠନ ଆଲୋଚନା କର ।

(ଗ) କେତେ ଗୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ର ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର 'ସନନ୍ଦ'ରେ ପ୍ରଥମେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ?

(ଘ) 'ଭିଟୋ' କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

(ଙ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର 'ମହାସଚିବ' କିପରି ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ?

(ଚ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଜନ୍ମଦିନ ପ୍ରତିବର୍ଷ କେଉଁ ଦିନ ପାଳିତ ହୁଏ ?

(ଛ) ସାଧାରଣ ସଭାର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ କେଉଁ ଠାରେ ଓ କେବେ ବସିଥିଲା ?

(ଜ) ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ?

(ଝ) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ଜରୁରିକାଳୀନ ପାଣ୍ଠିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଲେଖ ।

୪. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଚାରିଗୋଟି ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ଲେଖ ।

(କ) ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍‌କୋ ସମ୍ମିଳନୀ କେଉଁ ବର୍ଷ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ?

(i) ୧୯୪୩ (ii) ୧୯୪୪ (iii) ୧୯୪୫ (iv) ୧୯୪୬

(ଖ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର 'ସନନ୍ଦ'ରେ କେତେଗୋଟି ଧାରା ରହିଛି ?

(i) ୧୧୧ (ii) ୧୧୨ (iii) ୨୧୧ (iv) ୨୧୨

(ଗ) ସାଧାରଣ ସଭାର ଅଧିବେଶନ ବର୍ଷକୁ କେତେଥର ବସେ ?

(i) ଥରେ (ii) ଦୁଇଥର (iii) ତିନିଥର (iv) ଚାରିଥର

(ଘ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସାଧାରଣ ସଭାରେ ପ୍ରତି ରାଷ୍ଟ୍ରର କେତେଜଣ ପ୍ରତିନିଧି ଥା'ନ୍ତି ?

(i) ଦୁଇ ଜଣ (ii) ତିନି ଜଣ (iii) ପାଞ୍ଚ ଜଣ (iv) ସାତ ଜଣ

(ଙ) ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ କେତେ ବର୍ଷ ?

(i) ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ (ii) ନଅ ବର୍ଷ (iii) ଦଶ ବର୍ଷ (iv) ବାର ବର୍ଷ

(ଚ) ନ୍ୟାସ ପରିଷଦର ବୈଠକ ପ୍ରତିବର୍ଷ କେତେଥର ବସେ ?

(i) ଥରେ (ii) ଦୁଇ ଥର (iii) ତିନି ଥର (iv) ଚାରି ଥର

(ଛ) ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଅସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ କେତେ ବର୍ଷ ?

(i) ଦୁଇ ବର୍ଷ (ii) ତିନି ବର୍ଷ (iii) ଚାରି ବର୍ଷ (iv) ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ

(ଜ) ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(i) ୫୧ (ii) ୫୨ (iii) ୫୩ (iv) ୫୪

(ଝ) ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘକୁ କେଉଁ ବର୍ଷ ନୋବେଲ ଶାନ୍ତି ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ?

(i) ୧୯୮୮ (ii) ୧୯୯୦ (iii) ୧୯୯୫ (iv) ୧୯୯୬

●●

ଓଡ଼ିଆପୋର୍ଟାଲ.ଇନ୍‌ଙ୍କର
ପାଠାଗାର
Pathagara.OdiaPortal.IN